
Svært populær veileder i fødselshjelp

AKTUELT I FORENINGEN

STIG KRINGEN

stig.kringen@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

Norsk gynekologisk forening publiserte i juni 2020 en revidert veileder i fødselshjelp på nett. Arbeidet har så langt gitt god uttelling. Nå har nettsidene over 117 000 unike sidevisninger.

DUGNAD: Anne Flem Jacobsen, gynekolog og overlege ved fødeavdelingen ved Oslo universitetssykehus, er hovedredaktør for den reviderte utgaven. Hun tror at dugnadsånden i egen forening bidrar til at retningslinjene er godt kjent og mye i bruk.
Foto: Privat

Veilederen inneholder 65 kapitler med retningslinjer og anbefalinger til fødselshjelpere. De fleste kapitlene har blitt revidert i løpet av det siste året, men det har også kommet til noen nye i forbindelse med sommerens lansering. Eksempler på dette er kapitler som tar for seg astma, inflammatorisk tarmsykdom og kreft i svangerskapet, hjertestans i graviditet og perimortem sectio.

Formålet med retningslinjene er å sørge for at Norge driver kunnskapsbasert fødselshjelp forholdsvis likt uansett hvor pasienten skal føde.

Dugnadsånd

Så hva er hemmeligheten bak de mange tusen besøkende på gynekologenes nettsted?

Anne Flem Jacobsen, gynekolog og overlege ved fødeavdelingen ved Oslo universitetssykehus, er hovedredaktør for den reviderte utgaven. Hun tror at dugnadsånden i egen forening bidrar til at retningslinjene er godt kjent og mye i bruk.

– Å jobbe med dette er spennende, utfordrende og lærerikt. Vi har lagt ned tusenvis av timer med gratisarbeid. Det er et lagspill hvor alle som ønsker kan medvirke og få eierskap til produktet. Terskelen for å bidra er lav, og det er svært få som får avsatt tid i arbeidstiden til å drive med dette. Heldigvis er det prestisje i å delta i arbeidet og få navnet sitt med. Vi sørger alltid for å ha med en lege i spesialisering på alle kapitler slik at vi dekker bredt, forklarer Flem Jacobsen.

Hun legger til at også anestesileger, hematologer, barneleger og revmatologer har bidratt.

Styret i foreningen velger en redaksjonskomité som har ansvar for innholdet. Komiteen peker ut kapittelredaktører, samt forslag til medarbeidere. Dette er ofte basert på publikasjoner, doktorgrader og fagkunnskap. Grunntanken er å involvere både spesialister og leger i spesialisering fra alle helseforetak i arbeidet. Når utkast til retningslinjer er jobbet frem, legges de ut for høring, innspillene vurderes og endelig versjon publiseres.

– Sammen ønsker vi å både anbefale og gi den beste behandling til alle våre gravide, fødende og barselkvinner, sier Flem Jacobsen.

Målgruppe og bruksområder

Primærmålgruppa for innholdet er gynekologer og jordmødre som jobber med gravide, fødende og barselkvinner. Årets utgave finnes både i nettversjon og som app. Flem Jacobsen forteller at alle gynekologer har telefonen med appversjonen klar i lomma til enhver tid.

– Webredaktøren vår har gjort en god jobb. Innholdet er lett tilgjengelig og bare to tastetrykk unna. Vi er en forening med over 1000 medlemmer der alle kjenner til anbefalingene. Samtlige er orientert om den nye revisjonen i 2020 og ønsker å tilpasse sin praksis til den nyeste kunnskapen. Mange sykehus har også egne retningslinjer som de nå reviderer i tråd med nasjonal veileder. Jordmødrene er også mye mer aktive i diskusjonen om enkelte prosedyrer enn tidligere og bidrar positivt i arbeidet.

Flem Jacobsen forklarer videre at innholdet blir mye brukt i tilsynsarbeid, som helsetilsynssaker, pasientskadesaker og i rettsaker. Innholdet er ikke et rettslig dokument, men mange baserer likevel sine sakkyndighetsvurderinger på retningslinjene.

Hun opplyser om at tilbakemeldingene på veilederen oftest er positive.

– Legeforeningens kvalitetsutvalg har støttet arbeidet gjennom mange år. Noen ganger får vi tilbakemeldinger fra kolleger som er uenige eller fra tilsynsmyndigheter som vurderer annerledes. Det kan skape noen diskusjoner, men vi vil gjerne være med i disse foraene og finne gode felles løsninger til det beste for pasientene våre.

Økt faglig trygghet

Gunnbjørg Andreassen er fag- og forskningsjordmor ved Universitetssykehuset Nord-Norge (UNN). Hun forteller at veilederen er et lett tilgjengelig dokument som både jordmødrene og legene bruker mye i arbeidshverdagen ved UNN.

Den nasjonale veilederen gir økt faglig trygghet. Vi utarbeider også lokale prosedyrer i tråd med veilederen, forklarer Andreassen.

– Jordmor er den som står kvinnene nært, og skal observere, informere, sette i gang tiltak og gjennomføre prosedyrer i et samarbeid med medisinskansvarlig fødselslege. I noen tilfeller kan lege og jordmor ha forskjellig kjennskap til kvinnen, og ulike tanker og vurderinger i medisinskfaglige spørsmål. Hele teamet bør derfor ha et omforent kunnskapsgrunnlag, noe en nasjonal veileder kan bidra til. Jeg vil påstå at det også kan gi økt trygghet i samarbeidet mellom jordmor og lege, avslutter Gunnbjørg Andreassen.

Publisert: 1. februar 2021. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 20. juni 2026.